негативного досвіду”

Висновки: рольовий аналіз структурних частин наративу показав, що кандидат, реалізуючи свій макросценарій, програє ролі, які є найбільш релевантними для реалізації головної стратегії – отримати відповідну роботу. У наративі (Абстракт, Експозиція) кандидат має можливість „запропонувати” набір ролей, які на його думку, відповідають очікуванням інтерв’юера (*„демократичний реформатор”, „ідеальний комунікатор”, „студент”, „організатор”, „досвідчений” „друг сина політика”, „член команди”, „волонтер”, „відданий.*); виділити (Ускладнення) „ключову” роль (*„спеціаліст з міжособистісного спілкування”, „продавець”, „оратор”*); окреслити проекцію на майбутнє (Оцінка), посиливши імідж позитивними якостями (*„результативний”*) та спонукати до дії (Завершення), програючи перспективні ролі (*„красномовний”, „оптиміст”, „людина, здатна зробити висновки навіть з негативного досвіду”, „справедливий лідер, що дбає про винагороду для тих, хто її заслуговує*).

Література

Бігунова Н.О. Рівневе подання концепту часу в усному наративному дискурсі (на матеріалі сучасної англійської мови): автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук: спец. 10.02.04 / Н.О. Бігунова. — Одеса, 2003. — 16 с. *Капленко О.* Наратив як модель світу: структурна побудова і проекція на художній текст / Капленко Оксана // Слово і час. — 2003. — N 11. — С. 10-16. *Кравченко Н.К.* Интерактивное, жанровое и концептуальное моделирование международно-правового дискурса / Н.К. Кравченко. — К.: Реферат, 2006. — С. 214–215. *Ожидрянова В.Г.* Англомовний дискурс міжнародних прес-конференцій: структурний, семантичний і прагматичний аспекти: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук: спец. 10.02.04 / В.Г. Ожидрянова. — Київ, 2007. — 20 с. *Шиловська О.М.* Психологічні особливості породження наративу як засобу саморозвитку особистості: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. психол. наук: спец. 19.00.01 / О.М. Шиловська. — Київ, 2003. — 22 с. *Labov W.* Some further steps in narrative analysis [Електронний ресурс] / William Labov // The journal of narrative and life history - 1997. – Режим доступу до журн.: http://www.ling.upenn.edu/~wlabov/sfs.html. *Van Dijk Teun A.* Action, action description and narrative [Електронний ресурс] / Teun A. Van Dijk // New literary history – 1975. - №2. – Vol. 6. – pp. 273-294: – Режим доступу до журн.: http://www.discourses.org.

ПЕТРИК Т.В.
(*Львівський нац. ун-т ім. Івана Франка*)

ОСОБИСТІСТЬ АДРЕСАНТА У ВИСЛОВЛЮВАННЯХ ПРО САМОГО СЕБЕ (НА МАТЕРІАЛІ ЧЕННЕЛІНГ-ДИСКУРСУ КРАЙОНА)

The article deals with the problem of addresser’s representation in the channeling-discourse of Kryon. The research is carried out on the material of egocentric expressions of the addresser about himself. The “I”-representation and the “We”-representation (both “We-inclusive” and “We-cooperative”) prove to be relevant as the characteristic features of the addresser’s personality in the channeling-discourse of Kryon.

Key words: *addresser, addressee, anthropocentric, channeling, egocentric, "I"-representation, "We"-representation.*

Домінування антропоцентричної парадигми серед методологічних засад сучасних лінгвістичних досліджень зумовлює той факт, що мовознавству сьогодення властиве детальне вивчення аспектів вияву особистості в мовній діяльності індивіда та типологічних особливостей дискурсу як процесу та продукту цієї діяльності.

Дискурс як поняття й термін налічує численні тлумачення та визначення, однак всі вони передбачають наявність екстралінгвістичних чинників як невід'ємного компоненту явища, яке Н.Д. Арутюнова називає мовленням, "зануреним у життя" [Арутюнова 1990, с. 136-137]. Серед цих чинників – знання про світ, думки, установки, цілі (комунікативні наміри) адресанта, взаємостосунки автора й адресата, тобто той "унікальний збіг обставин", за яких і для яких він (дискурс) був створений [Гаспаров 1996, с. 10]. Отже, аналіз дискурсу поза широким ситуативним контекстом його використання неможливий, тобто повноцінний та адекватний аналіз того чи іншого типу дискурсу передбачає необхідність дослідження особливостей учасників та обставин спілкування.

Метою статті є виявлення особливостей репрезентації адресанта у ченнелінг-дискурсі Крайона, а також лінії взаємодії адресант – адресат. Мета статті передбачає вирішення наступних **завдань**: особливості самопрезентації адресанта, взаємостосунки адресанта та адресата, типологія адресанта у ченнелінг-дискурсі. У якості **предмета** дослідження виступають особливості виявів особистості адресанта у ченнелінг-дискурсі, а його **об'єктом** є тексти прямого ченнелінгу Крайона у записах Лі Керола.

За кожним текстом стоїть мовна особистість, яка володіє мовною системою [Караулов 1987, с.7], тому образ автора (адресанта) присутній у всіх типах текстів і реконструюється значно легше, ніж адресат, оскільки текст є об'єктивацією думки та мови автора, а, отже, в першу чергу, й вираженням його особистості.

В сучасній лінгвістиці існують різноманітні класифікації адресантів, які грунтуються як на критеріях, що застосовуються у визначеннях типів дискурсу, так і на критеріях, що є основою опису мовних особистостей у дискурсі, тобто адресанта та адресата.

Аналіз текстів ченнелінга Крайона виявив певну схожість адресанта цього типу дискурсу із адресантом у ЗМІ, оскільки, якщо виходити із якісного параметра, то адресант постає не як конкретна окрема особистість, яка виступає виключно від себе, але як особистість соціальна, така, що репрезентує певну групу ідивідуумів (у нашому випадку – вищих істот з паралельного плану буття), тобто виконує свою певну соціальну місію. При цьому, звичайно ж, адресант виявляє себе як особистість, але матеріал тексту робить цілком очевидним той висновок, що ця конкретна духовна істота (Крайон) виступає, перш за все, як представник великої групи подібних йому істот і виражає їх позицію, ідеали та прагнення, виконуючи своєю присутністю та діями спільну із ними функцію:

*My entity is one of service. There are many kinds of entities, but the number is always the same. We are constant, and reflect the whole at all times. We are all linked together. We are the great "I AM" as your scriptures call God. When I send the message "**I AM** Kryon," there is a communication that I belong to the whole, and my signature is **Kryon**. We are God* [Carroll 1993, с. 16].

Ця функція полягає в служінні людству і планеті як невід'ємним частинам одного цілого (*...the Earth is your parent and your partner. The two of you are symbiotic travelers through the galaxy, and need each other's respect on a continual basis* [Carroll 1995, с. 25], *You cannot raise the vibration of humans without also raising the vibration of the land! ... you must consider the Earth as part of your life* [Carroll 1995, с. 24]). Служіння передбачає надання інформації про майбутні зміни в житті та свідомості людей, які пов'язані із зміною магнітних полюсів Землі (*The grid change will affect the land.* [Carroll 1995, с. 25] *We do not come to pass judgment on you, but to serve your planet with information about what is before you in this New Age of Love and science.* [Carroll 1995, с. 42]), а також роз'яснення того, що людство нашої планети – унікальне і проходить через досвід, досі незнаний у Всесвіті, а тому викликає повагу, захоплення (*All know of your path, and we stand in awe* [Carroll 1995, с. 42]) і вселенську любов (*In the process of that honor, we have to tell you many times of the love Spirit has for you* [Carroll 1995, с. 42], *I exist solely for the purpose of service to you – who are dearly loved and exalted among entities* [Carroll 1994, с. 14]).

Характерною особливістю ченнелінг-дискурсу Крайона є егоцентровані висловлювання, тобто особистість адресанта частково представлена у висловлюваннях про самого себе.

Егоцентровані висловлювання адресанта можуть бути пов'язані з описом його мовленнєвої діяльності чи мислення, тобто його відношення до фактів об'єктивної дійсності. Вони можуть також описувати всі інші види діяльності адресанта. Відповідно висловлювання адресанта щодо самого себе можна поділити на два великі класи – реляційні та дескриптивні егоцентровані висловлювання (ЕЦ-висловлювання) [Чахоян, Дедикова 1990, с.74].

Серед дескритивних ЕЦ-висловлювань у досліджуваному дискурсі переважають повідомлення та стверджування. Репрезентуючи себе як представника духовних істот (*I represent Spirit* [Carroll 1995, с. 20]), Крайон виокремлює специфічні особливості та функції, притаманні лише йому, зазначаючи, що він належить до магнетичної служби (*I am Kryon, of magnetic service* [Carroll 1993, с. 13]), тоді як завдання інших істот – допомагати людству з процесом збалансування в перехідний для планети період (*Others are here in service to help you with the procedures of balance, and the details you will need* [Carroll 1993, с. 21]). Під "збалансуванням" розуміємо процесс, який більше відомий людству як "просвітлення" (*Many of you are calling this balance "enlightenment"* [Carroll 1993, с. 17]).

Серед дескриптивних повідомлень знаходимо й інформацію про те, хто такий Крайон, його вік, ім'я та терміни перебування "на службі", а також особливості цієї "служби". Крайон не є і ніколи не був людиною (*I have never been a human or anything else but Kryon* [Carroll 1993, с.15]). Він називає себе Крайоном, хоча це не є його справжнє ім'я; справжнє ім'я – смислопакет (*My **name** is a "thought group" or "energy package" that surrounds me and is recognizable by all other entities* [Carroll 1993, с.14]), який має три складові: тон, частота світла (світло й колір) і форма, але у такому вигляді людство неспроможне сприймати інформацію (*Most of my name package is out of the range of any of your human senses. There is really much more to my name than the sound, and I would really like you to be able to "feel" it; but you are unable at this time* [Carroll 1993, с. 14]), тому Крайон передав як смислопакет лише тон свого імені, який ченнелер відтворив найбільш наближеними до нього звуками англійської мови.

Глобальна мета існування духовної істоти на ім'я Крайон – служіння у всіх його можливих проявах, і це служіння відбувається не лише на Землі, але й в інших світах, що виступають своєрідними школами на шляху еволюції душі:

My entire purpose is to serve in a specified capacity the "schools" throughout the universe where the entities such as yourselves are located [Carroll 1993, с. 15].

На Землі завданням Крайона, за його словами, було створення магнітної решітки Землі, яка відповідає за розумове та фізичне здоров'я людства, та переполюсування цієї решітки, яке відбувається вже втретє за історію планети (*I have created the magnetic grid system of your planet. I have been here two other times since, for major global adjustment. This is my third adjustment, and my fourth and final visit* [Carroll 1993, с. 27]), а також надання людству необхідної інформації стосовно зазначених подій (*And my work here is not only to facilitate the magnetics to allow for your growth, but to give you loving information about what is happening* [Carroll 1995, с. 22]). Тут ми знаходимо й експліцитне зазначення моменту четвертого та останнього прибуття духовної істоти на Землю (*I arrived in 1989 to start my work* [Carroll 1993, с. 33]) та проміжок часу, впродовж якого триватиме процес зміни магнітних полюсів (*My process will take ten to twelve Earth years to accomplish. From now through the year 2002 will be the gradual change. Around the year 1999 you should know exactly of what I am speaking* [Carroll 1993, с. 29]), а також непряму вказівку на "вік" Крайона, який обчислюється еонами земного часу (*The creation of your grid system took eons of Earth time* [Carroll 1993, с. 27]).

Антропоцентричний характер ченнелінг-дискурсу виражається, як бачимо, в різноманітних проявах авторської присутності в тексті, яка експлікується особовими та присвійними займенниками: це і "Я"-репрезентація (модель АВТОР), коли адресант виступає як індивідуум, і "Ми"-репрезентація (модель АВТОР + СОЦІУМ (у нашому випадку соціум – це духовні істоти Всесвіту)) для передачі тих властивостей, які споріднюють адресанта з певною групою осіб, яку він представляє.

У випадку "Ми"-репрезентації в межах аналізованого дискурсу зустрічаємо найчастіше прояви "Ми-корпоративного", коли комуніканти належать до різних комунікативних груп і адресант постає в образі слуги адресата та допомагає вирішити його проблеми. Це виражається експліцитно, як за допомогою прямої номінації лексемою "слуга" (*The truth is that you sit before your* ***servant*** *Kryon!* [Carroll 1995, с. 17]), так і за допомогою лексем та словосполучень *to serve, my service, to be of service*:

The Kryon has a splendid shape and many colors, and some of you have even seen them. They tell of my service to the Universe, and of the various places I have been doing the work that I specialize in [Carroll 1995, с. 18].

There is great honor in their eyes, for they serve you completely [Carroll 1995, с. 42].

В тексті також присутнє імпліцитне зазначення "високого статусу" людської істоти:

When you sit at the feet of Kryon in a situation like this, you have had your feet washed by Spirit! For we are sitting here with our bowl of sacred water - our tears of joy for you - washing each foot and loving each of you and calling you by name [Carroll 1997, с. 34].

Однак серед "Ми"-репрезентацій у ченнелінгу Крайона зустрічаємо й випадки так званого "Ми-інклюзивного", коли адресант ассоціює себе з адресатом (модель АВТОР + АДРЕСАТ). Вказуючи на свою божественну сутність, на своє походження з першоджерела, Крайон підносить людину до такого ж високого статусу і стверджує, що ми належимо до однієї родини із спільним "домом":

***We** are God. You are a piece of God, and you have the power to become as high on your side of the veil as you were before you came...* [Carroll 1993, с. 16].

We know you by name, and have placed before you a loving message from home. [Carroll 1995, с. 41].

Now we are here to tell you a secret, dear ones -something you may have never truly recognized. All of the love that you have had for God - for Spirit - for these entities in all of your life, is simply an absolute direct mirror of your own love for yourself [Carroll 1997, с. 20].

Навіть коли наша висока духовна сутність не є для нас очевидною, оскільки земне втілення не дає можливості усвідомлювати істинний стан речей у всій його повноті, навіть тоді ми є єдині через посередництво духовної складової:

***We** are all collective in spirit, even while you are on Earth, veiled from truth* [Carroll 1993, с. 17].

Ця єдність не випадкова: кожен із втілених на Землі виконує свою місію, на яку він погодився до втілення, і, таким чином, здійснює колективний план:

You didn't just volunteer for this duty; you actively petitioned for it, and then planned the contract that you now carry [Carroll 1995, с. 17].

So it is with you and me. We have worked this planet together for years, you in your capacity and the Kryon in its capacity [Carroll 1995, с. 20].

My service is in response to the change of the planet, a change that you have created [Carroll 1995, с. 22]**.**

Ще однією особливістю репрезентації "Ми-інклюзивного" у ченнелінг-дискурсі Крайона є те, що всі члени референтної групи знайомі адресанту і знають його (звичайно ж, на рівні свого Вищого "Я"):

For I am Kryon, and know you... and you know me. If these words, or those of past writings seemed to feel like "home" to you, then it is because your higher self has intuitively recognized the writing of a friend [Carroll 1994, с. 14-15].

You are known to me individually because we have met before. There is no entity on this planet who has not seen me [Carroll 1995, с. 16].

Як бачимо, у текстах ченнелінга Крайона актуалізується кілька типів адресантної репрезентації і ця актуалізація постає як комбінація всіх типів у межах одного тексту: "Я"-репрезентація і "Ми"-репрезентація ("Ми-корпоративне" та "Ми-інклюзивне"). Зазначена класифікація здійснена лише на матеріалі висловлювань адресанта про самого себе і залишає поле для подальшого дослідження специфіки виявів мовної репрезентації особистості адресанта у ченнелінг-дискурсі, його комунікативних намірів та когнітивної моделі світу. Перспективним є й порівняльне дослідження та типологічна класифікація адресантів у ченнелінг-дискурсах інших духовних істот.

Література

Арутюнова Н.Д. Дискурс // Лингвистический энциклопедический словарь.– М.: Сов. энциклопедия, 1990. – С. 136-137. *Гаспаров Б.М.* Язык, память, образ. Лингвистика языкового существования. – М.: Новое литературное обозрение, 1996. – 352 с. *Караулов Ю. М.* Русский язык и языковая личность. – М.: Наука, 1987. – 263 с. *Чахоян Л.П., Дедикова О.Е.* Личность адресанта в высказываниях о самом себе // Язык, дискурс и личность: Межвуз. сб. науч. тр. – Тверь: Твер. гос. ун-т, 1990. – С. 73-79. *Lee Carroll.* Kryon – the End Times (New information for personal peace). - The Kryon Writings, Inc., 1993 – 176 p. *Lee Carroll.* Kryon – don't think like a Human (Channeled

answers to basic questions). - The Kryon Writings, Inc., 1994 – 304 p. *Lee Carroll.* Kryon – Alchemy of the Human Spirit (A guide to Human Transition into the New Age). - The Kryon Writings, Inc., 1995 – 352 p. *Lee Carroll.* Kryon – Partnering with God. - The Kryon Writings, Inc., 1997 – 400 p.

ПІРОГ І.І.
(Кременчуцький держ. ун-т ім. Михайла Остроградського)

МОВНІ ЗАСОБИ РЕАЛІЗАЦІЇ МОВЛЕННЄВИХ АКТІВ У НІМЕЦЬКОМУ ПУБЛІЦИСТИЧНОМУ АРГУМЕНТАТИВНОМУ ДИСКУРСІ

Публіцистичний текст як вербалізований продукт мисленнєво-комунікативної діяльності адресанта й адресата – дискурсу [Шевченко 2005, с. 11], відображаючи предметну та комунікативну ситуацію, передбачає спланований вплив на аудиторію, тому одним із першочергових завдань лінгвістики є його різноаспектне вивчення як ефективного медіуму персуазивної комунікації. У цьому науковому контексті німецькі публіцистичні тексти з економіки – об'єкт дослідження – почасти залишилися поза межами дослідницького інтересу. Мета цієї статті полягає у висвітленні теоретичних засад вивчення аргументації в прагмалінгвістичному аспекті та встановленні й детальному описі мовних засобів реалізації мовленнєвих актів у німецькому публіцистичному аргументативному дискурсі. Матеріалом дослідження послугували 310 публіцистичних текстів з економіки, надрукованих в період 1993 – 2008 років у німецькій газеті «Markt».

Прагматична теорія, в межах якої виконано наше дослідження, трактує аргументацію як вид мовленнєвої діяльності. При цьому аналіз спрямовано на виявлення моделі дискусії, норми її ведення та механізми впливу на аудиторію [Баранов 1987; Григорьева 2007; Eemeren 1996].

Для прагмалінгвістичного трактування аргументації як сфери людського спілкування характерні два підходи: інтерактивний і комунікативний [див.: Васильев 1999]. «Ці підходи різняться посткомунікативною силою та інтра-аргументними характеристиками: комунікативний аргумент спрямований на розуміння, він може бути валідним або логічно помилковим, його можна спростувати; інтерактивний аргумент припускає прийняття міркування адресатом, він може бути продуктивним, непродуктивним або безцільним» [Васильев 1999, с. 34].

Таким чином, аргументація постає як частина загальної моделі діяльності людини, а аргументативний процес є способом обробки переконань в когнітивній системі індивідуума. Посилання у вигляді комплексних соціальних уявлень, понять при аргументації залишаються в імплікації, але визначають стратегію і тактику спілкування, «керують» вибором мовних засобів.

Причиною аргументації вважають когнітивний або аксіологічний дисонанс між комунікантами [Белова 1997, с. 12], конфліктність в широкому сенсі, що розуміється як невідповідність між обсягом пропозицій знань, якими вони наділені. Експліцитно виражена незгода стає викликом, стартовою точкою аргументації. Специфічні для кожного учасника позиції іменуються полями аргументації. Поле аргументації – це «індивідуальна чи колективна позиція, яку займає кожен суб'єкт, що включає безліч